

Tervehdys Socomilta!

STM julkaisi 22.1. valinnanvapauslakiesitysluonnoksen, johon on tehty muutoksia lausuntokierroksen pohjalta. Lakiesitys on nyt lainsäädännön arviointineuvoston arvioitavana ja sen on määrä tulla maaliskuun alussa eduskuntakäsittelyyn. Koko sote- ja maakuntauudistus on tarkoitus hyväksyä eduskunnassa alkaneella keväätuntokaudella. Sosiaalihuollon palveluja tarvitsevan asiakkaan osalta yhteinä myönteisenä muutoksena lakiesityksessä on täsmennys,

jonka mukaan sote-keskuksessa sosiaalihuollon neuvontaa ja ohjausta antavan henkilön on oltava sosiaalihuollon lailistettu ammattihenkilö. Palveluohjaus ja asiakkaan palvelutarpeen kokonaisvaltainen arviointi sekä palveluprosessien ja tiedonkulun sujuvuus ovat ydinasioita, jotta asiakas ohjautuu oikea-aikaisesti tarvettaan vastaavien palvelujen piiriin ja sote-integraatio käytännön tasolla toteutuu.

Vuoden 2018 alusta tuli voimaan uusia säädöksiä ja säädösmuutoksia

STM:n hallinnonalan lakimuutoksista on julkisuudessa eniten puhuttanut työttömyysturvan aktiivimalli. Työttömyyden alussa omavastuupäivien määrä vähentyi 7 päivästä 5 päivään. Aktiivimalli lisäsi kuitenkin omavastuuta työttömyyden kestäessä yli 65 työttömyysetuuden maksupäivää. Työttömän työnhakijan on täytettävä 65 työttömyysetuuden maksupäivän tarkastelujakson aikana aktiivisuusedellytys, jotta etuutta maksetaan täysimääräisenä myös seuraavat 65 maksupäivää. Mikäli aktiivisuusedellytys ei täyty, niin työttömyysetuus pienenee seuraavan tarkastelujakson ajaksi 4,65 %. Tämä vastaa yhtä korvauksetonta päivää kuukaudessa.

Aktiivisuusedellytys täyttyy, jos työtön työnhakija

- tekee 18 tuntia palkkatyötä
- ansaitsee yritystoiminnassa yhteensä vähintään 23 % yrittäjän työssäoloehtoon vaaditusta kuukausiansiosta, joka vuonna 2018 on 241 euroa tai
- on viisi päivää TE-toimiston työllistymistä edistävässä palvelussa

Muita STM:n hallinnonalan muutoksia olivat mm.:

- Alkoholilaki, joka astuu kokonaisuudessaan voimaan 1.3.2018, mutta osa muutoksista tuli voimaan jo 1.1.2018.
- Kuntien ja kuntayhtymien sosiaali- ja terveystalv-

jen ulkoistusten ja investointien rajoituslain voimassaoloa jatkettiin vuoden 2020 loppuun saakka.

- Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut laskivat vuoden 2018 alussa
- Eläkkeensaajan asumistuessa hyväksyttävät asumismenot nousivat
- Kansaneläkeindeksi jäädytettiin v. 2017 tasolle, toimeentulotuen perusosa nousi
- Takuueläkkeeseen, eläkettä saavan hoitotukeen ja nuorten kuntoutusrahaan korotus
- Valtio korvaa kunnille turvapaikanhakijoiden kiireellisten sosiaalipalvelujen kustannuksia

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalta mm.:

- Tukea työttömille yritystoiminnan aloittamiseen ja alueelliseen liikkuvuuteen

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalta mm.:

- Opintotukeen huoltajakorotus
- 18–19-vuotiaiden mahdollisuus saada opintorahaa parane
- Varhaiskasvatusmaksut alenevat
- Maahanmuuttajien opiskelumahdollisuudet paranevat
- psykologi- ja kuraattoripalveluja yhä useammalle opiskelijalle

Hyvää alkanutta uudistusten vuotta 2018!

Yhteistyöterveisin Socomin väki

SOCOM
Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy
www.socom.fi
puh. 044 748 5307
Kipparinkatu 1 | 53100 LAPPEENRANTA
Salpausselänkatu 40 A | 45100 KOUVOLA
Pajatie 69 | 48600 KOTKA

PRO SOS – Uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa

PRO SOS – Uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa hanke on valtakunnallinen Euroopan sosiaalirahaston, Kuntaliiton ja hankkeeseen osallistuvien kuntien rahoittama toimintalinja viiden (sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta) hanke. Hankkeen toteutusaika on 1.1.2017–31.12.2018. Hankkeen toteutuksessa on mukana seitsemän sosiaalialan osaamiskeskusta, 95 kuntaa, Kuntaliitto, Jyväskylän Yliopisto/Kokkolan yliopistokeskus Chydenius ja hanketta johtaa Sonet Botnia. Hankkeen hallinnoija Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy. Hankkeen valtakunnallisilta sivuilta www.prosos.fi voit seurata koko hankkeen kuulumisia.

Kaikukortti kokeilu starttasi Lappeenrannassa 1.6.2017 alkaen ja tähän mennessä Kaikukortin on saanut 258 heikossa taloudellisessa tilanteessa olevaa Lappeenrantaista henkilöä. Kaikukortti-verkostoon kuului vuoden 2017 aikana 13 kulttuurikohdetta ja 9 sosiaalialan yhteisöä. PRO SOS –hanke toteutti Kaikukortti kokeiluun liittyen viime vuoden loka-marraskuussa kaksi kyselyä, joiden tarkoituksena oli arvioida ja kehittää Kaikukorttitoimintaa. Toinen kysely oli suunnattu lappeenrantalaisille Kaikukortin haltijoille ja toinen Kaikukortti-verkostossa mukana oleville sosiaalialan ja kulttuurialan kumppaneille. Kyselyssä olimme kiinnostuneita siitä, miten Kaikukortti, joka on suunnattu taloudellisesti tiukassa tilanteessa oleville sosiaalialan yhteisöjen asiakkaille, palvelee niin käyttäjiänsä kuin kortin verkostoon kuuluvia tahoja. Kyselyssä selvitettiin niin kortin haltijoiden kuin verkostoon kuuluvien alustavia kokemuksia ja mielipiteitä Kaikukortista sekä Kaikukortin käytettävyyttä, vaikuttavuutta ja merkittävyyttä. Kaikukortin haltijoille tarkoitettuun kyselyyn vastasi 7 henkilöä ja Kaikukortti-verkoston kyselyyn 10 työntekijää, joista 7 sosiaalialan toimijaa ja 3 kulttuurialalta.

Avoimena kysymyksenä kysyttiin Kaikukortin merkitystä vastaajalle. Vastauksista pystyi aistimaan sen, että Kaikukortilla on suuri merkitys jokaiselle vastaajalle. Yleisenä vastauksena oli, että Kaikukortti mahdollistaa osallistumisen kulttuuritapahtumiin, jotka muuten jäisivät välistä varallisuuden takia. Toisena yleisenä asiana tuli esille se, että Kaikukortin myötä sosiaalinen kanssakäyminen on lisääntynyt.

”Kaikukortti merkitsee sitä, että voi ystävien kanssa lähteä yhdessä nauttimaan kulttuurin antimista. Olen käyttänyt korttia useita kertoja ja tulen käyttämään, kun toiminta jatkuu Lappeenrannassa. Se on antanut minulle ainutlaatuisen mahdollisuuden osallistua eri kulttuuritapahtumiin, joihin en olisi vähävaraisuuden takia pystynyt muuten osallistumaan. Olen saanut huomattavaa lisää henkiseen hyvinvointiini osallistumalla eri tapahtumiin. Voisin sanoa, että Kaikukortti on ollut minulle suorastaan lottovoitto. Kiitos siitä!”

Kaikukortti-mallista tavoitellaan mahdollisimman toimivaa työvälinettä, joka olisi helppo ottaa käyttöön yhtenä sosiaalialan asiakastyön työvälineenä. Enemmistö vastaajista oli sitä mieltä, että Kaikukortti on hyödyllinen työväline asiakastyön kannalta ja sen hyödyntäminen asiakastyössä on helppoa. Avoimena kysymyksenä kysyttiin, tuoko Kaikukortti jotakin lisäarvoa omaan työhön. Työntekijät kokivat Kaikukortin hyvänä mahdollisuutena osallistaa asiakkaita erilaiseen toimintaan ja yhteiskuntaan. Työntekijät kokivat myös Kaikukortin hyväksi lisäksi palveluvalikkoon.

”Monet asiakkaat ovat ’tipahtaneet’ yhteiskunnasta ja osallisuudesta. Tämä lisää sitä, jos asiakkaalla itsellään on halua osallistua. Pitkään kotona olleet saavat harjoitusta kotoa lähtemiseen, osallistuvat toimintaan”

”Kaiku-kortti antaa konkreettisen mahdollisuuden tukea asiakkaan mahdollisuutta osallistua erilaiseen toimintaan ja olla siten aktiivinen kansalainen.

Kuka voi saada Kaikukortin?

Kortti on henkilökohtainen ja sen voi saada, jos käyttää asiakkaana palveluita sellaiselta lappeenrantalaiselta sosiaalipalvelujen toimijalta, joka on mukana Lappeenrannan Kaikukortti-kokeilussa. Lisäksi henkilön taloudellinen tilanne on tiukka ja tämän vuoksi hänellä ei ole rahaa hankkia pääsylippuja kulttuuritapahtumiin.

Yhteisön Kaikukortti

Kaikukortti toimintaan liittyy myös yhteisön Kaikukortti, joka mahdollistaa työntekijän ja asiakkaan yhteisiä käyn-
tejä kulttuurikohteissa. Tämä avaa uusia tapoja kohdata
asiakas myös muualla kuin perinteisessä toimistoympä-
ristössä. Kulttuurin äärellä voimme kokea olevamme ta-
savertaisia sekä löytää myös uusia puolia toisistamme.
Lappeenrannan Kaikukorttikyselyssä tuli esille, että tätä
mahdollisuutta eivät työntekijät olleet vielä lainkaan hyö-
dyntäneet. Tämä onkin seikka, johon tulemme jatkossa
kiinnittämään huomiota ja rohkaistamaan työntekijöitä.
Työntekijän ja asiakkaan yhteinen kulttuurikäyntihän voisi
vaikkapa edeltää palvelutarpeen arviointikeskustelua, näin
työntekijä pääsisi tutustumaan asiakkaaseen ja luomaan
suhdetta toisenlaisessa ympäristössä. Tämä voi antaa yh-
teiselle jatkotyöskentelylle ihan uudenlaista pohjaa ja tuot-
taa hyvät lähtökohdat asiakkaan itsensä näköisen palvelu-
suunnitelman aikaansaamiselle.

Kaikukortti vuonna 2018

Kaikukortin kulttuuritarjonta ja korttia jakavat tahot näyt-
täisivät tämän vuoden osalta säilyvän suurin piirtein sa-
moina kuin viime vuonna. Tammikuun aikana käydään
vielä neuvotteluja kulttuuritoimijoiden kanssa ja sen jäl-
keen saadaan kulttuuritarjonta selville. Kohderyhmään

kuuluvat asiakkaat voivat saada oman korttinsa helmikuun
alusta niistä toimipisteistä, jotka ovat mukana Kaikukort-
ti-verkostossa, mikäli heillä on asiakassuhde kyseiseen ta-
hoon. Kuluvan vuoden aikana käynnistämme neuvottelut
Kaikukortti-toiminnan jatkumisesta Eksoten ja kulttuuri-
toimen yhteistyöllä.

Lisää tietoa Kaikukortista

Kaikukortti toimintaan voit tutustua myös videoiden kaut-
ta. Toisessa videossa Aapo Stavén kertoo Rata-ryhmän
mukanaolosta kulttuuritoimijan näkökulmasta ja toisessa
videossa on Eksoten Nuortenpajan nuoria, jotka kertovat
omia kokemuksiaan kortin käytöstä. Videot löytyvät täältä:
<http://www.socom.fi/prosos/tietopankki/>

[Eksoten sivuilta](#) löydät lisää tietoa Kaikukortista mm. kult-
tuurikohteet ja tahot, joista kortti on mahdollista saada.

Lisäksi kannattaa vierailla Kaikukortin valtakunnallisilla
[Facebook sivuilla](#), jonne päivittyy valtakunnallista Kaiku-
kortti tietoa sekä pop up kohteita, joihin korttilaiset ovat
oikeutettuja. Valtakunnallisesti Kaikukorttitoiminnasta
kiinnostuneen kannattaa vierailla sivuilla [http://www.kult-
tuuriakaikille.fi/kaikukortti](http://www.kult-
tuuriakaikille.fi/kaikukortti) Lappeenrannan kokeilusta li-
sätietoa antaa projektikoordinaattori Pirkko Haikara, puh.
040 830 6318 tai pirkko.haikara@socom.fi

Elämyksiä kulttuurista!
- Kaikukortilla maksutta sisään

Kaikukortilla voi hankkia maksuttomia
pääsylippuja vaikkapa teatteriin, festivaaleille,
kansalaisopistoon tai museoon.

**SOSIAALIALAN TYÖN JUU-
RET JA UUDET TUULET 8.3.18**

Talentia Etelä-Karjala 60 Vuotta
-juhlaseminaari yhdessä Saimaan
ammattikorkeakoulun ja Socomin
kanssa sekä ”Muuttuva sosiaalialan
työ Etelä-Karjalassa” -kirjan julkis-
tamistilaisuus 8.3.2018 klo 12 – 16
Saimaan ammattikorkeakoulun
auditorio.

Kansa-koulu-hanke jatkuu!

Kansa-koulu-hanke kiittää hyvää yhteistyöstä! Jatkamme työtä määrämuotoisen kirjaamisen parissa Kansa-koulu II -hankkeessa.

Kansa-koulu II Määrämuotoisen kirjaamisen tuki sosiaalialalla -hanke on saanut rahoituksen Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitokselta. Hankeaika on 1.1.2018 – 31.12.2019. Hankkeen tavoitteena on, että sosiaalihuollon asiakastietoa kirjattaessa koko Suomessa on yhtenäiset menettelytavat, jolloin sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain vaatimukset ovat siirtyneet osaksi sosiaalipalvelujen arkea.

Kansa-koulu II -hankkeen kohderyhmänä jatkaa sosiaalialan henkilöstö julkisissa ja yksityisissä organisaatioissa. Painotusta lisätään yksityisten organisaatioiden henkilöstöön. Kohderyhmä laajenee lisäksi Kansa-koulu-hanketta vahvemmin sosiaalipalvelujen esimiehiin, asiakirjahallin-

non asiantuntijoihin, sosiaalipalveluiden tietojärjestelmien pääkäyttäjiiin sekä sosiaalialan keski- ja korkea-asteen koulutusorganisaatioiden edustajiin.

Hankkeen Kaakkois-Suomen aluekoordinaattorina jatkaa Jaana Taina. Lisätietoja hankkeesta ja sen toteutuksesta Kaakkois-Suomessa saat Jaanalta.

Valo- Valmisteluhanke lapsiperheiden osallisuuden vahvistamiseksi

Valo-hanke on alkanut tammikuun alussa ja parhaillaan etsimme sekä kaakkoissuomalaisia että kansainvälisiä yhteistyökumppaneita. Valmisteluhankeaikana 1.1.-11.5.2018 suunnittelemme varsinaisen lapsiperheiden osallisuutta vahvistavan ja syrjäytymistä ehkäisevän kehittämishankkeen, jota haemme 11.5.2018 päättyvässä ESR-haussa.

Varsinaisessa kehittämishankkeessa tavoitteenamme on kehittää uusia tapoja, joilla syrjäytymisvaarassa olevat lapsiperheet ohjautuvat tarvitsemiensa palveluiden piiriin, ja joilla tunnistetaan ja katkaistaan huono-osaisuuden kierre. Toivomme hankekumppaneiksemme Kaakkois-Suomesta seurakuntia, varhaiskasvatuksen toimijoita sekä järjestöjä. Kansainvälisten kumppaneiden kautta pyrimme saamaan uusia malleja ja toimintatapoja kokeiltavaksi.

Miksi hanke tarvitaan?

Toimimme yhteiskunnallisessa murrostilanteessa, jossa subjektiivista päivähoito-oikeutta on rajattu ja toimeentulotukiasiakkuus on siirtynyt kunnilta Kelaan, mutta sosiaalipalvelut, kuten ehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki, ovat yhä kuntien vastuulla. Osa potentiaalisista asiakkaista putoaa pois palveluiden piiristä, ja erityinen huoli on palveluihin ohjautumattomista lapsiperheistä.

Lapsiperheköyhyydellä on sekä pitkä- että lyhytaikaisia seurauksia. Toimeentulon ongelmat kuormittavat arkea ja vaikuttavat koko perheen hyvinvointiin. Taloudellinen eriarvoisuus saattaa johtaa lasten ja nuorten syrjäytymiseen tai kiusaamiseen, jopa ylisukupolviseen köyhyyteen. Oi-

keu-aikaisten palveluiden lisäksi tarvitaan myös perheiden omien voimavarojen tunnistamista ja itsetunnon vahvistamista.

Miten etenemme?

Valmisteluhankkeen aikana kartoitamme lapsiperheiden kanssa työskentelevien ammattilaisten verkoston nykytilan sekä lapsiperheiden palveluihin ohjautumattomuuden ongelmat. Tuotamme varsinaisen kehittämishankesuunnitelman, jossa on määritelty tarkemmin toimenpiteet ja tulokset. Lisäksi etsimme kansainväliset hankekumppanit ja sovimme yhteistyöstä.

Jos varsinainen kehittämishanke saa myönteisen rahoituspäätöksen, toiminta alkaa lokakuussa 2018.

Kiinnostuitko yhteistyöstä? Ota yhteyttä!

Mari Lehtonen
projektipäällikkö
040 352 0320
mari.lehtonen@socom.fi

Valo-hanke rahoitetaan Kestävää kasvua ja työtä 2014 – 2020 -ohjelmasta Euroopan sosiaalirahaston (ESR) varoin.

ProWork -Vammaisten kansalaisuus ja työllisyyden uudet mahdollisuudet

Suomessa kehitysvammaisten täysivaltainen kansalaisuus ei vielä toteudu toivotulla tavalla. Täysivaltaiseen kansalaisuuteen kuuluu mahdollisuus valita missä, miten ja kenen kanssa asuu, mahdollisuus tehdä työtä sekä osallistua haluamallaan tavalla lähiyhteisöjen ja yhteiskunnan toimintaan. Suomen vajaakuntoisuuspolitiikassa on perinteisesti keskitytty vammaispolitiikkaan ja toisaalta sosiaalietuuskien aiheuttamien kustannusten hallintaan. Vähemmälle on jäänyt kansainvälisesti huomattavasti korostuneempi näkökulma osatyökykyisen oikeudesta osallistua työhön tasa-arvoisena perusoikeutena, joka on EU:ssa ja anglosaksisessa maailmassa ensisijainen, näkyvä ja läpilyövä periaate.

Vuodenvaihteessa päättyneessä kehitysvammaisten työ- ja päivätoimintaa uudistaneessa Yes We Can -hankkeessa nousi esiin kehittämistarpeita kehitysvammaisten sosiaalisen osallisuuden vahvistamisessa ja uusien työllistymisen mahdollisuuksien löytämisessä (esim. sosiaalisten kriteerien käyttö julkisissa hankinnoissa sekä palveluntuottajien tietoisuuden ja osaamisen lisääminen sosiaalisten

kriteerien hyödyntämisessä). Näihin pyritään vastaamaan verkostoitumalla ja etsimällä hyviä käytäntöjä kansainvälisesti.

ProWork -valmisteluhankkeen aikana määritellään varsinaisen kehittämishankkeen sisältö valmisteluryhmän kanssa, kartoitetaan kansainväliset kumppanit (mahdollisia yhteistyökumppaneiden verkostoja hyödyntäen ja käyttämällä European Commission's ESF Transnational Platform -verkkopalvelua). Tavoitteena on löytää yhteiset kehittämiskohteet keskustelemalla sekä alueellisten että kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Varsinainen hanke alkaa rahoituksen (Euroopan sosiaalirahasto) saatessaan tulevana syksynä.

Jos kansainvälinen kehittämistyö kiinnostaa, sinulla on aiheesta kokemusta tai ideoita, ota yhteyttä!

Projektipäällikkö,
Henna Raikaslehto
050 306 6869

Kulttuurihyvinvointia Etelä-Karjalaan – ja kaikille!

Hallituksen kärkihankkeen, taiteen prosenttiperiaatteen laajentaminen yhdessä sosiaali- ja terveystalvelujen kanssa, meidän osiomme Kulttuuripolku senioreille- hankkeen ensimmäinen vuosi on takana. Taiteilijat työskentelivät ikäihmisten kuntouttavassa päivätoiminnassa Lappeenrannassa ja Parikkalassa. Kuntouttavan päivätoiminnan tavoitteena on tukea kotona asumista ja parantaa elämänlaatua. Taiteen tekeminen tuotti ikäihmisille tilan, jossa sai vahvistaa luovuutta, tehdä tuttuja asioita ja kokeilla jotain ihan uutta.

Taiteilijoiden työskentely kuntouttavassa päivätoiminnassa nosti esille kriittisiä pisteitä, mitä on hyvä tarkastella, kun prosenttiperiaatetta laajennetaan. Taloudellisten vaikutusten tarkastelu on tärkeä, mutta haastavaa. Käyttötalouden not ovat rajalliset. Kuinka perustella taiteilijan palkkion osuus silloin, kun asiakaskunta vaatii avustavan henkilöstön läsnäolon täysimääräisenä. Suoraa säästöä ei tule, mutta millä kriteereillä ja viiveellä osoitettu tuottavuus on riittävä?

Taiteen alv on puhuttanut pitkään. Arvonlisäverolakia kirjoitettaessa taidetyöpajatoiminta on määritelty yleissyyhyödykkeeksi. Siksi alv on korkeimmassa luokassa eli jos ostat taiteilijan ohjaamaan taidetyöpajaa, maksat siitä arvonlisäveroa 24%. Huolimatta siitä, että kyseisellä yleissyyhyödykkeellä on erityisen merkittävä taiteilijoita työllistävä vaikutus. Vertailukohtana vaikkapa teatteriesitys jonka lipputuloista maksettava alv on 0%.

Taiteen kentällä on paljon puhuttu soveltavan taiteen laadusta ja toiminnan eettisyydestä. Määrittelyä ja tarkastelua on tehty taiteen näkökulmasta. Sosiaali- ja terveystalvelujen näkökulmasta palvelun laatu ja eettiset toimintaperiaatteet ovat läsnä vahvasti koulutuksessa ja työelämässä joka hetki. ETENE, sosiaali- ja terveystalvelujen eettinen toimikunta tutkii ja lausuu erilaisista ilmiöistä, elää ajan hermoilla. Taide sosiaali- ja terveystalveluissa tarvitsee huomion keskustelussa. Mitkä ovat ne näkymättömät laatu- kriteerit ja eettiset periaatteet, jotka taiteilijan olisi osattava voidakseen työskennellä sotesektorilla? Tämän kysy-

myksen ruotiminen jatkuu saamallamme lisärahoituksella. Tämän vuoden aikana tuleme julkaisemaan suosituksen ja käymään keskustelua ETENEn kanssa. Kulttuuripolku senioreille-hankkeen aikana nousseista knopeista tuotamme julkaisun, käsikirjan yhteistyössä Taide- kulttuurialan ammattijärjestö Taku ry:n kanssa.

JAKKARA

Olemme mukana Eksoten hallinnoimassa JAKKARA-hankkeessa. Yhteistyössä Eksoten, Etelä-Karjalan liiton ja Kaakon taiteen kanssa tuotamme maakunnallisen kulttuurihyvinvointisuunnitelman. Meillä on olemassa maakunnallinen hyvinvointisuunnitelma, jonka kulttuuriosiota vahvistetaan rakentamalla palvelupolkujen sisälle ovia taiteen maailmaan. Taide kuuluu kaikille ja kaikkien kansalaisten osalta taiteen saavutettavuutta voidaan parantaa pienillä teoilla, kun sen vain itse hiffaa.

Jakkaraa kulttuurihyvinvointiin rakennetaan tämän vuoden ajan.

Projektipäällikkö
Päivimaria Seppänen

eksote

Kansallisen tietoyhteiskunnasta
-hanke Osku

Osalliseksi tietoyhteiskunnasta -hanke Osku

1.3.2016 – 28.2.2018

Hankkeen tavoitteena on edistää ikäihmisten valmiuksia käyttää sähköisiä palveluita. Hankkeen toisena tavoitteena on luoda vertaisohjaajaverkosto, jossa vertaisohjaajat, nettiopastajat toimivat ikäihmisten tukena sähköisten palveluiden käytössä. Hanketta rahoittaa EU:n maaseuturahasto, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden Eksote, Lemin, Luumäen, Rautjärven, Ruokolahden, Savitaipaleen, Taipalsaaren, Miehikkälän ja Virolahden kunnat.

Nettiopastaja toimii ikääntyneiden ihmisten vapaaehtoisena vertaisohjaajana sähköisten palveluiden käytössä. Opastettava voi olla älypuhelimella, tabletilla tai tietokoneella käyttäjä. Nettiopastajan ei tarvitse osata kaikkea, tavallisen kansalaisen tiedot ja taidot riittävät. Nettiopastajana toimiminen tuo vertaisohjaajalle mielekästä tekemistä omaan arkeen. Hankkeen tavoitteena on jalkauttaa vertaisohjaajatoimintaa osaksi jokapäiväistä toimintaa ikäihmisten parissa.

Hanke järjestää nettiopastustapahtumia Etelä-Karjalassa ja Kymenlaaksossa painottuen maaseudulle. Nettiopastukset ovat maksuttomia ikäihmisille suunnattuja tapahtumia. Kymenlaaksossa toimii aktiivinen vapaaehtoisten vertaisohjaajien verkosto, jonka avulla järjestetään nettiopastustapahtumia ympäri Kymenlaaksoa.

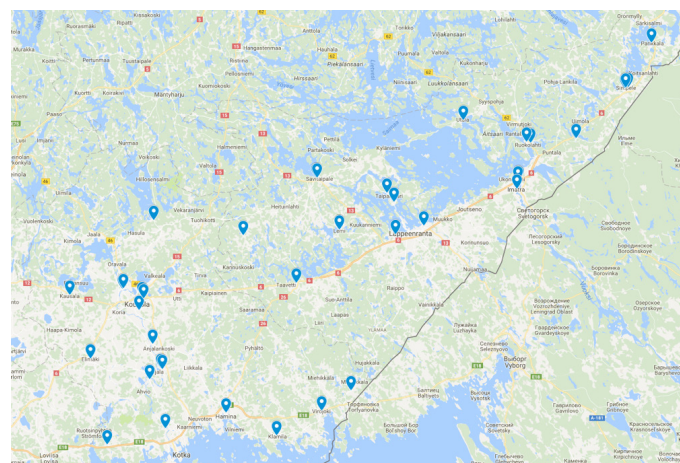
Kymenlaaksossa Kouvolan alueen kirjastot aloittavat hankkeessa valmennettujen nettiopastajien kanssa maksuttomat nettiopastustapahtumat kahdessa kirjastossa; Elimäellä ja Valkealassa. Kymenlaakson vapaaehtoiset nettiopastajat jatkavat opastustoimintaa kirjastojen lisäksi Hyvinvointiasema Sarastuksessa, Kouvolan Vammaisjärjestöjen Yhdistys ry:ssä sekä toimitila Etapissa.

Etelä-Karjalassa Osku-hankkeessa valmennettut vapaaehtoiset nettiopastajat jatkavat opastustoimintaa PIRRe-hankkeen matkassa Ruokolahdella. PIRRe-hanke on Imatran seudun kirjastojen hanke, jonka yhtenä tavoitteena on parantaa ikääntyvien ihmisten tietoyhteiskuntataitoja.

Osalliseksi tietoyhteiskunnasta hanke -Osku lukuina vuosina 2016 ja 2017

- 146 maksutonta ikäihmisille suunnattua nettiopastustapahtumaa
- 1 375 ikäihmistä osallistui nettiopastustapahtumiin
- 34 valmennettua vapaaehtoista nettiopastajaa
- 41 eri toimipaikkaa Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa toimi nettiopastustapahtuman tapahtumapaikkana.

Nettiopastustapahtumien paikkakunnat kartalla

Yhdistysinfo.fi-verkkopalvelun avulla yhdistys saa näkyvyyttä ja maksutonta tiedonvälitysapua toimintansa esiintuomiseen

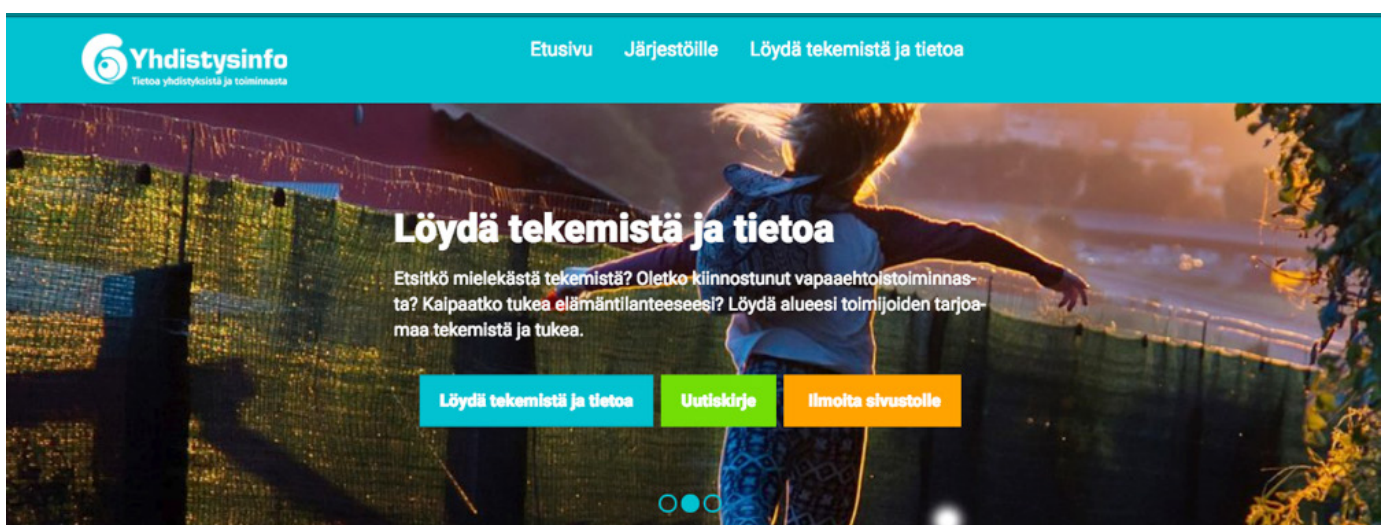
Yhdistysinfo.fi on maksuton verkkopalvelu, joka kokoaa yhteen Etelä-Karjalassa, Kymenlaaksossa ja Loviisassa toimivan yhdistystiedon. Yhdistysinfo.fi-verkkopalvelussa yhdistykset voivat ilmoittaa omien tietojensa lisäksi yhdistyksensä tapahtumia, uutisia, hankkeita, toimintaa, työ- ja harjoittelupaikkoja, toimitiloja sekä vapaaehtoistehtäviä. Lisäksi palvelussa voi ottaa vastaan ilmoittautumisia tapahtumiin ja koota sivustolta erilaista seurantatietoa yhdistystoimintaan liittyen.

Yhdistysinfo.fi-verkkopalvelun avulla yhdistys saa näkyvyyttä ja maksutonta tiedonvälitysapua toimintansa esiintuomiseen. Mikäli yhdistyksellä ei ole omia kotisivujaan, voi se käyttää Yhdistysinfo.fi-verkkopalvelua myös kotisivun kaltaisena sivustona. Yhdistysinfo.fi-verkkopalvelusta lähtee uutiskirje, jonka tilaajana on yli 3000 henkilöä. Uutiskirjeessä on kootusti tietoa eri alueiden tapahtumista ja uutisista. Uutiskirje on ilmainen tiedonvälityskanava. Yh-

distysinfo:ssa olevaa yhdistystietoa jaetaan lisäksi Yhdistysinfon Facebook-sivujen kautta.

Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisen ammattilaiset saavat Yhdistysinfo.fi-verkkopalvelusta apua asiakasohjaukseen. Yhdistysinfo.fi-verkkopalvelusta ammattilaiset löytävät kootusti kolmannen sektorin tarjoamat palvelut. Palveluita voi etsiä esimerkiksi paikkakunnan tai toimialan mukaan.

Yhdistysinfo.fi-verkkopalvelussa olevaa yhdistystietoa voi jakaa verkkosivujen välillä leijukkeiden avulla. Esimerkiksi Kaikumedia on ottanut omille verkkosivuilleen leijukkeen, johon suodatetaan Kouvolan tapahtumat Yhdistysinfo.fi-verkkopalvelusta. Kaikumedia on yhteisöllinen, asukaslähtöisesti tuotettava verkkomedia, joka toimii Kouvolan alueella.

Yhteinen koti maalla hankkeen uusi vuosi käynnistynyt vauhdilla

Hankealueen maaseutukunnissa väestörakenteen muutos on nopeaa tulevana vuosina. Vuonna 2030 Suomessa on yli 1,5 milj. 65 vuotta täyttäneitä eli enemmän kuin joka neljäs asukas. Hankkeen pilotointialueilla Rautjärvellä, Savitaipaleella ja Haminassa jo vuonna 2015 joka kolmas tai enemmän on 65 vuotta täyttänyt (Tilastokeskus 2015) Väestön nopeasti vanhenevan ikärakenteen vuoksi tarvitsemme uusia innovaatioita ja erilaisia vaihtoehtoja turvataksemme ikäihmisten palvelut ja asumisen. Mihin seniori voisi muuttaa, kun ympärivuorokautista hoivaa ei vielä tarvita, mutta nykyinen koti ei tunnu enää turvalliselta paikalta asua? Maaseutu-rahoitteinen Yhteinen koti maalla -hanke etsii tähän ratkaisuja yhteisöllisen asumisen muodossa. Hanketta toteuttaa Socomin kanssa yhteistyössä Saimaan amk ja Työtehoseura ry vuosina 2016-2018.

Syksyllä 2017 toteutetuissa työpajoissa Rautjärven Asemanseudulla (28.9. ja 12.10.) ja Haminassa Jamilahden opistolla (1. ja 22.9.) eri tahoja edustavilta osallistujilta tulneiden yhteisölliseen asumiseen liittyvien toiveiden, tarpeiden ja ideoiden pohjalta hankkeessa on työstetty asumisen kohteisiin suunnitelmia. Kaikessa on otettu huomioon esteettömyys ja toimivuus arjessa. Lisäksi työpajoissa haastateltiin alueen palveluyrittäjiä. Haastattelun tarkoitus on kartoittaa olemassa olevia palveluja ja saada selville mahdollisia palveluaukkoja, joita voidaan täydentää. Helmikuussa on sitten suunnitelmien ja palvelukokonaisuuksien esittäminen niin Rautjärvellä kuin Haminassa. Rautjärven työpajoissa toivottiin vierailumahdollisuutta jossain yhteisöllistä asumista toteuttavassa paikassa. Päivämääräksi on sovittu 23. maaliskuuta.

Hankkeessa on työstetty opasta tilaratkaisuista ja järkevistä laitevalinnoista ikääntyvien yhteisöllisissä asumismalleissa. Tämä työ jatkuu ja valmistumisaikataulu oppaalle on syyskuu 2018. Opasta jaetaan hankealueelle kaikille yhteisöllisestä asumisesta ja toimivista tilaratkaisuista kiinnostuneille.

Haminassa Pyhällön koululla 10. lokakuuta pidetyn asukasillan työpajassa oli ilahduttavan runsas ja innokas osallistujajoukko niin kylän asukkaita, Pyhällön kylät ry:n jäseniä kuin Haminan

kaupungin viranhaltijoita. Illan aikana saatiin runsaasti ideoita ja toiveita kylän koululla tapahtuvaan ikäihmisten yhteisölliseen ruokailuun ja muuhun toimintaan. Toivottiin, että koululla oleva terveydenhoitaja voisi mitata verenpainetta, antaa rokotuksia ja neuvontaa terveyteen liittyvissä asioissa. Lisäksi toivottiin erilaista kerhotoimintaa ja mahdollisuutta käydä kylän kaupassa. Keskustelua herätti niin kulkeminen koululle kuin myös koulun omaan toimintaan yhteisöllisen ruokailun sopiminen. Paljon oli avoimia kysymyksiä, joihin halutaan vastauksia. Niinpä tilaisuuden jälkeen perustettiin työryhmä, jossa Yhteinen koti maalla -hanke toimii koordinaattorin roolissa. Työryhmässä on hankkeen lisäksi Pyhällön kylät ry, Haminan kaupungin hyvinvointipalvelut, opetustoimi ja ruoka- ja siivouspalvelut. Työryhmä kokoontui ensimmäisen kerran 14. marraskuuta, jossa päätettiin tehdä Pyhällön koululla tapahtuvasta yhteisöllisestä ruokailusta ja toiminnasta kysely Pyhällön kylät ry:n toiminta-alueen ikäihmisille helmikuussa 2018. Seuraava työryhmän kokous on keväällä 2018, jossa käsitellään kyselyn vastauksia. Kiinnostuksesta ja kyselyn vastauksista riippuen ruokailua voidaan suunnitella kokeiltavaksi syksyllä 2018. Prosessin etenemisestä informoidaan Pyhällön kylän asukkaita kyläyhdistyksen kautta ja suunnitellaan yhdessä kaikille avointa tilaisuutta keväällä 2018.

Luumäellä toteutettiin asumisen kysely loka- marraskuussa, jossa yhteistyössä Saimaan AMK:n opiskelijoiden jalkautuminen vanhustenviikon tapahtumiin paperisen kyselylomakkeen kanssa, auttoi saamaan paremmin vastauksia myös iäkkäimmiltä asukkailta. Kyselyssä kartoitettiin asumisen viihtyvyyden ja turvallisuuden liittyviä asioita ja ajatuksia nyt ja tulevaisuudessa. Palvelujen läheisyys ja saavutettavuus olivat tärkeitä asioita sekä ikäihmisten yksinäisyyden ja turvattomuuden tunteen vähentäminen. Näihin asioihin mm. yhteisöllisellä asumisella pyritään vaikuttamaan.

Savitaipaleella tehdään yhteistyötä Eksoten Täytyy -hankkeen kanssa kehittämällä jo olemassa olevaa palveluntarjontaa mm. Kyläpiha ajattelulla, jossa tarvittavat palvelut ja tuki ovat saatavilla samasta paikasta mahdollisimman helposti. Projektiryhmä kokoontui 17. tammikuuta ja siinä päätettiin teettää kysely yli 55

-vuotiaille asumisen toiveista ja tarpeista tulevaisuudessa ja kuinka ja mitä palveluja toivotaan olevan saatavilla.

Hankkeen puitteissa tavattiin Lemminkäisen kunnantalolla kunnan viranhaltijoiden, yhdistystoimijoiden ja vanhusneuvoston edustajien kanssa yhteisöllisen asumisen ja toiminnan teemalla 18. tammikuuta. Hanke-esittelyn jälkeen virisi keskustelu mahdollisuudesta osallistua hankkeeseen. Lemminkäisellä on mahtavat puitteet yhteisöllisen asumisen ja toiminnan toteuttamiselle niin asuntojen kuin toimin-

nan suhteen. Kehittäminen ja käynnistäminen edellyttävät kuitenkin koordinoitua ja mm. hanke voisi olla tässä tukena. Allekirjoittanut lupasi ottaa tästä mahdollisuudesta selvää. Seuraava tapaaminen sovitetaan myöhemmin keväälle 2018. Näitä ikäihmisten kotona asumista tukevia ja arkea helpottavia malleja on tarkoitus levittää ja soveltaa ympäri Etelä-Karjalaa ja Kymenlaaksoa.

Yhteinen koti maalla –hankkeen projektipäällikkö,
Jaana Savolainen

Henkilökohtaisen avun keskus Henkka

Henkilökohtaisen avun keskus Henkassa autetaan, ohjataan ja neuvotaan vaikeavaikeavammaisia henkilöitä toimimaan avustajan työnantajana. Neuvonta tapahtuu pääasiassa puhelimitse, mutta tarvittaessa myös kotikäynnillä.

Työnantajien ja henkilökohtaisten avustajien määrä rekisterissämme kasvaa jatkuvasti. Vuoden 2017 lopussa rekisterissämme oli 1362 henkilöä. Työnantajia oli 465 ja avustajia 897. Uusia työnantajia oli vuoden 2017 aikana tullut Kymenlaaksoon 48 ja avustajia 132. Etelä-Karjalan puolella vastaavat luvut olivat 16 ja 46.

Rekisteröinnissä käytämme verkkopalveluamme www.avustajainfo.fi. Opastamme rekisteriimme tulevat henkilöt avustajainfo.fi -verkkopalvelun käyttöön sekä käytämme tarvittaessa sitä heidän puolestaan. Avustajainfon kautta työnantajat voivat etsiä itselleen avustajaa ja avustajat työtä.

Asiakaspalautekysely henkilökohtaisille avustajille toteutettiin marraskuussa 2017. Tulokset voit lukea Henkan sivuilta – <http://www.socom.fi/henkka/tietopankki>. Avustajille tehdyn hyvinvointikyselyn tulokset sekä vertaistapaamisten materiaalit löytyvät samasta osoitteesta. Henkan toimintaa kehitetään saadun palautteen pohjalta.

Henkan tietopankista löytyy runsaasti myös muuta materiaalia, esimerkiksi aiemmin pidettyjen Henkilökohtaisen avun päivien materiaalit. Henkan tiedotteet löytyvät Socomin nettisivuilta osoitteesta <http://www.socom.fi/henkan-tiedotteet>. Henkilökohtaisen avun keskuksen internetsivujen etusivulta

löytyy myös avoin palautelomake, jolla voi antaa palautetta Henkan toiminnasta joko nimellä tai anonyymisti.

Yhteistyö kuntatoimijoiden ja Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL:n kanssa jatkuu tiiviinä. Henkka järjestää työko- kouksia vammaispalveluiden henkilökunnalle kaksi kertaa vuodessa. Seuraava tapaaminen on 17.4.2018. JHL-tapaamisista tiedotetaan avustajille lähempänä niiden ajankohtia.

Työnantajien vertaistapaamiset jatkuvat 2018 itseohjautuvasti Lappeenrannassa. Henkilökohtaisten avustajien vertaistapaamiset jatkuvat myös itseohjautuvasti Lappeenrannassa, Imatralla, Kotkassa ja Kouvolassa.

Molemmissa maakunnissa järjestetään vuosittain kaikille avoimet, päivänmittaiset henkilökohtaisen avun tapahtumat. Tapahtumien tarkemmat tiedot tulevat Socomin sivuille lähempänä ajankohtia.

Henkka etsii jatkuvasti uusia avustajia esimerkiksi lehti-ilmoittelun, oppilaitosesittelyiden sekä TE-toimistojen ja muiden julkisten tilojen ilmoitustaulujen avulla. Myös sosiaalista mediaa hyödynnetään tiedottamisessa ja uusien avustajien etsinnässä. Henkilökohtaisen avun keskus Henkan työntekijät haastattelevat henkilökohtaisesti kaikki henkilökohtaisiksi avustajiksi haluavat henkilöt.

Henkan yhteystiedot löytyvät viimeiseltä sivulta.

HENKKA

Masto-hanke sai jatkoa maaliskuun loppuun asti

Masto – Maahanmuuttajien työllisyyden ja osallisuuden tukeminen

Masto-hanke sai jatkoa maaliskuun loppuun asti! Näiden muutaman kuukauden aikana on tarkoitus tehdä tutuksi hankkeen aikana koottua menetelmäopasta. Maahanmuuttotyön menetelmiä kuvaava opas löytyy [tästä linkistä](#).

Oppaaseen kuuluvien pelikorttien avulla on mahdollista tunnistaa omaa elämäntilannettaan ja mahdollista koulutuspolkuaan. Tämän kevään aikana järjestämme ammatillisia keskusteluiltoja Etelä-Karjalassa ja Kymenlaaksossa. Tapahtumat on suunnattu maahanmuuttajataustaisille naisille ja niissä voidaan käydä keskustelua sekä suomeksi että venäjäksi.

Uralla etenijä

Korttipohja, jossa esittelyssä Uralla etenijä. Muita hankkeen aikana profiloituneita työetsijöitä ovat mm. Uudelleen koulutettuja ja Yrittäjiä.

Maina Seppälä
Projektipäällikkö
0505555686

Nadezda Kärmeniemi
Projektikoordinaattori
0447028560

Yes We Can –hanke päättyi vuoden vaihteessa

Yes We Can –hanke päättyi vuoden vaihteessa. Monia erilaisia toimia ehdittiin kokeilla: varsinkin erilaiset tutustumispäivät harrastuksiin tai vaikkapa maataloille saivat kiitosta. Muotinäytös oli toivottu ja tykätty tapaus syksyn harmaudessa. Myös työnvarjostus koettiin hyväksi tavaksi päästä tutustumaan erilaisiin työpaikkoihin. Hankkeen jälkeen jää elämään työhönvalmennus, jonka tarkoituksena on edelleen tukea kehitysvammaisten henkilöiden työllistymistä.

Loppuraportti koottiin paitsi kirjallisesti myös videomuotoisena. Hankkeen aikana otettiin paljon kuvia ja tehtiin videoita somepajoilla, joten kaikki tämä materiaali haluttiin saada käyttöön ja näkyville. Video löytyy [tästä linkistä](#). Hankkeen tuloksia ovat useat muodostetut palkkatyösuhteet, kasvanut yhteistyö eri toimijoiden välillä sekä työnteollinen muutos.

Kiitos kaikille hankkeen aikana tutuiksi tullee yhteistyötahoille!

Maina Seppälä ja Henna Raikaslehto
Projektipäälliköt

*”Mentiin eteenpäin, olin aina
rohkeampi, se tuntui hyvälle,
itseluottamus!”*

Harrastustoimintaan osallistuneen asiakkaan palaute.

Kuvassa maailman vahvin tyttö Peppi pilkullisen ratsunsa kanssa Me-talolla marraskuussa muotinäytöksessä.

Yhteystiedot

Sirkku Bilaletdin, Sosionomi (YAMK)	Sosiaali- ja potilasasiamies (Kymenlaakso)	puh. 040 728 7313	Pajatie 69 48600 Kotka
Pirkko Haikara Sosionomi (AMK)	Projektikoordinaattori, PRO SOS - Uudenlaista sosiaalityötä yhdessä rakentamassa	puh. 040 830 6318	Salpausselänkatu 40 A 45100 Kouvola
Marjukka Heikkilä Sosiaaliohjaaja	Erikoissuunnittelija, Lastensuojelun edunvalvonnan koordinaattori	puh. 050 408 4712	Pajatie 69 48600 Kotka
Pirjo Herttuainen Sosionomi (AMK)	Henkilökohtaisen avun koordinaattori, Henkilökohtaisen avun keskus HENKKA	puh. 040 471 7118	Laserkatu 6 E 4 53850 Lappeenranta
Maarit Hiltunen-Toura TtM	Hankejohtaja, Kansa-koulu II -hanke	puh. 044 748 5305	Kipparinkatu 1 53100 Lappeenranta
Leena Kaljunen KTT, TtM	Toimitusjohtaja	puh. 044 748 5300	Kipparinkatu 1 53100 Lappeenranta
Leena Kaukio YTM	Henkilökohtaisen avun koordinaattori, Henkilökohtaisen avun keskus HENKKA	puh. 040 178 7308	Salpausselänkatu 40 A 45100 Kouvola
Kati Kiiski, VTL, Fysioterapeutti (AMK)	Erikoissuunnittelija	puh. 050 324 6357	Kipparinkatu 1 53100 Lappeenranta
Tuija Kiljunen Yo-merkonomi	Taloussihteer	puh. 044 748 5307	Kipparinkatu 1 53100 Lappeenranta
Kai Kortelainen Insinööri (AMK)	ICT-asiantuntija, Viestintäasiantuntija	puh. 044 748 5304	Kipparinkatu 1 53100 Lappeenranta
Tuomas Kumpula YTM, HTK	Sosiaali- ja potilasasiamies (Etelä-Karjala)	puh. 044 748 5306	Kipparinkatu 1 53100 Lappeenranta
Nadezda Kärmeniemi Työnohjaaja, PsM (RU)	Projektikoordinaattori, Masto-hanke	puh. 050 325 0836	Pajatie 69 48600 Kotka
Mari Lehtonen YTM	Kehittämissuunnittelija, Projektipäällikkö, Valo -hanke	puh. 040 352 0320	Kipparinkatu 1 53100 Lappeenranta
Hanna Lohijoki VTM	Asiantuntija, Kansa-koulu II -hanke	puh. 050 559 0701	Verkatehtaankatu 4, 4. krs 20100 Turku
Marjo Orava YTM	Projektipäällikkö, Osalliseksi tietoyhteiskunnasta -hanke Osku	puh. 050 341 1237	Kipparinkatu 1 53100 Lappeenranta
Jenna Paajanen Fysioterapeutti (AMK)	Projektikoordinaattorin sijainen, Osalliseksi tietoyhteiskunnasta -hanke Osku	puh. 050 323 4852	Salpausselänkatu 40 A 45100 Kouvola
Sina Puukko	Media-assistenttiopiskelija	puh. 050 466 4459	Kipparinkatu 1 53100 Lappeenranta
Henna Raikaslehto Sosionomi, AMK	Projektipäällikkö, ProWork -hanke	puh. 050 306 6869	Kipparinkatu 1 53100 Lappeenranta
Riikka Rantanen YTM	Asiantuntija, Kansa-koulu II -hanke	puh. 040 501 1042	Matarankatu 4 40100 Jyväskylä
Pia-Stina Repo VTM	Projektipäällikkö, Masto-hanke	puh. 050 306 3176	Pajatie 69 48600 Kotka
Jaana Savolainen Yhteisöpedagogi (AMK)	Projektipäällikkö, Yhteinen koti maalla -hanke	puh. 050 400 1368	Pajatie 69 48600 Kotka
Maina Seppälä YTK	Projektipäällikkö, Masto -hanke	puh. 050 555 5868	Kipparinkatu 1 53100 Lappeenranta
Päivimaria Seppänen YTM	Projektipäällikkö, Kulttuuripolku senioreille -jatkohanke	puh. 044 748 5310	Kipparinkatu 1 53100 Lappeenranta
Jaana Taina YTM	Asiantuntija, Kansa-koulu II -hanke	puh. 050 572 6055	Kipparinkatu 1 53100 Lappeenranta
Teppo Taskinen FM	Asiantuntija, Kansa-koulu II -hanke	puh. 040 717 0314	Tulliportinkatu 34 A 2.krs 70100 Kuopio